

Tijd voor Toekomst – KC Houwingaham

Kc Houwingaham is het schooljaar van 2021-2022 beland in fase 2 van Tijd voor Toekomst. Doelen die KC Houwingaham nastreeft met Tijd voor Toekomst zijn de volgende:

Kinderen op Houwingaham de kansen geven om in aanraking te komen met dingen die ze normaal gesproken niet zouden zien of doen.

Het laten ontdekken van wat de wereld te bieden heeft. Interesse wekken, talenten ontdekken en ontwikkelen.

Kunnen worden wat je wilt

Horizon verbreden

Voor iedereen

“Zijn wie je bent”

Uitkomsten die leiden tot de structurele fase van Tijd voor Toekomst

Onderstaand de verslagen, evaluaties, flyers en ander materiaal die leiden tot de inrichting van de verrijkte schooldag op Houwingaham. In de structurele fase is het streven 40 weken een verrijkte schooldag aan te bieden. Voor de zomer is er een 7-weekse pilot gedraaid en geëvalueerd hieruit kwamen de volgende punten:

Tijd voor Toekomst KC Houwingaham

22 september 2021

Sander, Anja, Maurice, Nikki + studenten voeding en diëtetiek

- Algemeen positief beeld, kinderen enthousiast
- Ouder betrokkenheid minimaal mede door Corona
- Inzet pedagogisch medewerkers zorgde voor minder druk bij leerkrachten
- Deelname werd gestimuleerd, verplichten blijft lastig
- Aanbieders betrekken in doelstellingen van de pilot. En duidelijke afspraken/voorwaarden maken over inhoud en tijd workshop is noodzakelijk
- Groep 1 is te jong
- Wintermaanden is gunstigere periode dan zomer
- Deels voldaan aan de doelstellingen op het gebied van gezonde lunch, kunst en cultuur en sport en bewegen (weerbaarheid niet)
- Volgens de kaders van tijd voor toekomst nu structurele fase in, hoe willen we dat gaan benutten? Wat wordt ons tijdspad? Pilot in welke vorm?

Aandachtsgebieden:

- **Gezonde schoollunch** (budget vanuit gemeente Oldambt voor 2x in de week)
- **Wetenschap en techniek** (programmeren, 21 eeuwse vaardigheden, ict vaardigheden)
- **Werkplek bezoeken** (geschikt voor bovenbouw)
- **Kunst en cultuur**
- **Sport** (hebben onze kinderen echt nodig)
Ralph (weerbaarheidstrainer) levert sowieso aanbod voor groep 8 vanaf 25 okt.

Te doen:

- Formeren leerlingenraad. Vertegenwoordiging uit iedere klas. Kinderen laten meedenken over voornamelijk het tweede blok (vanaf januari 2022). Hen informeren over het eerste blok.
- Werkgroep bijeen
- Aanbod realiseren

Feedback:

- Ouders geven aan dat het zwaar/vermoeiend is voor de kinderen in onderbouw. Eén dag zou voor de structurele fase wenselijk zijn. Kinderen zijn kapot aan het einde van de week
- Groep 1 niet mee laten doen met verrijkte schooldag in structurele fase. Zijn ze te jong voor, hebben iets anders nodig.
- Communicatie vooraf vanuit de school kan nog beter, met name eerder zodat ouders rekening kunnen houden met bv kleding voor de kinderen.
- Een opbouw realiseren in verrijkte schooldag. Onderbouw vanaf groep 2 t/m 4 één dag. Groep 5 t/m 8 twee dagen.
- Kinderen moeten het aan de lijve ondervonden hebben om te mogen zeggen “ik doe niet mee want ik vind het echt niet leuk”.

Aanbod

Zie de excelbestanden van Maurice voor de specifieke programmaoverzichten.

De verrijkte schooldag wordt uitgesmeerd over een langere periode. Er wordt gewerkt met blokken waarin een thema centraal staat. Van 27 oktober tot en met 25 november 2021 is het eerste blok en is gericht op *wetenschap en techniek*. Hierna doet Sinterklaas zijn intrede dus niet geschikt volgens KC Houwingaham. Het tweede blok start van januari tot eind april en heeft als overkoepelend doel het *landenproject* waarbij iedere groep een land mag kiezen en vertegenwoordigen. Er kunnen ook activiteiten onder schooltijd georganiseerd worden, bv musea bezoeken.

Het derde blok is van 1 april tot en met 13 april. Hierin zitten nog 4 TvT momenten en is gericht op *weerbaarheid*.

Verrijkte schooldag op woensdag- en vrijdagmiddag. Groep 1 doet niet mee. Groep 2 tot en met groep 4 alleen woensdagmiddag en groep 5 tot en met groep 8 woensdag- en vrijdagmiddag.

Totaliteit Tijd voor Toekomst voor schooljaar 2021-2022 bedraagt 12 weken. Dit is niet een heel schooljaar zoals wel het streven is binnen Tijd voor Toekomst richtlijnen.

TIJD VOOR TOEKOMST

HET PROGRAMMA IS:
—
VOOR ALLE KINDEREN!
—
LEUK EN POSITIEF!
—
GEVARIËERD EN VEELZIJDIG
—
OPGEZET SAMEN MET LEERLINGEN, OUDERS EN LEERKRACHTEN
—
IN EN RONDOM DE SCHOOLTIJDEN

IEDER KIND KRIJGT DEZELFDE KANS EN OM ZIJN/HAAR TALENTEN TE ONTDEKKEN EN ONTWIKKELEN EN DAARMEE EEN KANSRIJK TOEKOMSTPERSPECTIEF

25 oktober t/m 19 november staat de verrijkte schooldag voor de kinderen van kindcentrum Houwingaham in het thema wetenschap en techniek!

Scan onderstaande QR code voor een informatief en leuk filmpje over wat Tijd voor Toekomst inhoudt.

Meer informatie of meedenken over de inhoud van het programma hier op school? Graag!
Loop dan langs bij Sander of Anja.

Tijlijnvaluatie team: online in MS Teams

Met een online tool is deze evaluatie vormgegeven. Een deel van de werkgroep was aanwezig om de pilot van 4 weken gericht op wetenschap en techniek te evalueren.

Om de pilot te evalueren gebruiken we vandaag deze matrix. De periode is te kort geweest om stil te staan per maand wat de positieve, negatieve en inzichtmomenten waren. Daarom heb ik gekozen voor deze matrix om hierin een algemeen beeld te schetsen hoe we allen de pilot hebben ervaren.

Evaluatie Tijd voor Toekomst, 26 november 2021

Tijlijn:

30 juni 2021
Tijlijnvaluatie op Houwingaham met betrokkenen

Zomervakantie

22 september 2021
kernteam (Anja, Sander, Maurice, Nikki + studenten)

1 oktober 2021
werkgroep (Anja, Sander, Maurice, Linda, Andrea, studenten)
Ontwerp programma

15 oktober 2021
kernteam (Anja, Sander, Maurice, Nikki)

* Gezonde schoollunch (budget vanuit gemeente Oldambt voor 2x in de week)

- Wetenschap en techniek (programmeren, 21 eeuwse vaardigheden, ict)

Pilot wordt uitgesmeerd over

Evaluatie Tijd voor Toekomst Houwingaham

Leerlingenraad

- Weten wat TvT is
- Enthousiast
- Niet erg om langer naar school te gaan mits de activiteit leuk is
- Excursies waren top
- Lunch vinden ze heel leuk. weinia

Overdracht tussen aanbieder en leerkracht

- Kennismaking met professionals en team
- Variëren met lunch iedere week
- Optie Maurice: halfuur pauze + eten en 1,5 uur aanbod. inbinden.
- Optie Bertus: Excursie van maatschappelijke organisatie

Aanbieder lunch met vanaf half 1 zorgt voor een band met de klas (overdracht vindt plaats).

Rouleren

Idee Mandy: Benutten van leegstaande huizen in het dorp

Rens vindt betrokkenheid met kinderen belangrijk (weet nu wat hij wel en niet wil doen) Geen komkommers

aanbieder wat doe je dan?

- Lokalen netjes achter laten

ondersteuningsvraagstuk

- Maurice geeft aan dat zijn uren er voor 1/3 op zitten. Gesprek hier over voeren ook over duurzaamheid en wegvallen van rollen Maurice en Nikki

Studenten)

1 oktober 2021
werkgroep (Anja, Sander, Maurice, Linda, Andrea, studenten)
Ontwerp programma

15 oktober 2021
kernteam (Anja, Sander, Maurice, Nikki)
Stavaza mbt programma, toetsen van de verschillende aanbieders.

Herfstvakantie

27 oktober - 19 november 2021 pilot

10 november 2021
Tussentijds evaluatie punten (Nikki)

26 november 2021
Evaluatie pilot

Pilot wordt uitgesmeerd over een langere periode. Werken met blokken waarin een thema centraal staat. Wens om eerste blok te laten starten van 25 oktober tot en met 19 november 2021.

Verrijkte schooldag op woensdag- en vrijdagmiddag. Groep 1 doet niet mee. Groep 2 tot en met groep 4 alleen woensdagmiddag en groep 5 tot en met groep 8 woensdag- en vrijdagmiddag.

Wanneer starten?

- Blok 2: 19-01 tot 19-02
- Blok 3: 2-3 tm 1-4
- Blok 4: 1-4 tm 13-4
- 22-4 koningsplein

Wensen?

- Opknippen van thema's
- Theater? Cultuur?
- Gezonde lunch?

Nodig?

- In gesprek met werkgroep
- In gesprek met ouders
- In gesprek met leerkrachten
- In gesprek met leerlingenraad

Evaluatie leerlingenraad

Evaluatie leerlingenraad Houwingaham

26 november 2021

Groep 3 en 4....

	Gezonde lunch	Vouwstenen 1	Vouwstenen 2	Vouwstenen 3	Excursie: Groninger museum	.....
						
						
						
						

- Wat vond je het leukst?

Het museum! Er was een doolhof en heel veel andere leuke dingen.

- Wat vond je het minst leuk?
- Wat heb je geleerd?
- Waar was je heel goed in?

Maken van een huis met de vouwstenen.

- Wat zou je nog eens willen doen?

Dingen opschrijven. Tijd voor toekomst wil ik nog een keer doen. Vind het super super super leuk! Groninger museum.

Groep 3 en 4:...

	Gezonde lunch	Vouwstenen 1	Vouwstenen 2	Vouwstenen 3	Excursie: Groninger museum	.....
						
						
						
						

- Wat vond je het leukst?

De gezonde lunch vind ik heel leuk. Ik zou daar nog meer spelletjes willen spelen zoals wat we eerder deden dat we geblinddoekt moesten proven. Meer druiven en aardbeien. Bananen niet in kleine stukjes.

- Wat vond je het minst leuk? *Vouwen*
- Wat heb je geleerd?

Sommige dingen wat je zelf niet mooi vindt maar anderen juist wel. Daardoor vind je het zelf ook weer leuk.

- Waar was je heel goed in? *Maken van een huis met de vouwstenen.*
- Wat zou je nog eens willen doen?

Tijd voor Toekomst. Niet erg om langer naar school te gaan, juist leuk!

Groep 5 en 6 Mats

	<i>Gezonde lunch</i>	<i>MadScience</i>	<i>Scheikunde</i>	<i>W&T050</i>	<i>Maakkunde</i>	<i>Planetarium</i>	<i>Excursie: Nemo</i>	<i>.....</i>
								
								
								
								

- Wat vond je het leukst?

Nemo was nieuw en heel erg leuk!

- Wat vond je het minst leuk?
- Wat heb je geleerd?
- Waar was je heel goed in?

Programmeren.

- Wat zou je nog eens willen doen?

Meer leren over zwaartekracht. Thema wetenschap en techniek nog een keer aanbieden.

Groep 5 en 6: Damien

	Gezonde lunch	MadScience	Scheikunde	W&T050	Maakkunde	Planetarium	Excursie: Nemo	Totaal
								
								
								
								

- Wat vond je het leukst?

Nemo! Maar ook planetarium, daar kon je heel relaxed zitten en je helemaal verdiepen in het onderwerp. Mad Science was ook heel leuk.

- Wat vond je het minst leuk? *W&T050 en Inflora duurde erg lang.*
- Wat heb je geleerd? *Dingen over zwaartekracht en wetenschap.*
- Waar was je heel goed in? *Maakkunde*
- Wat zou je nog eens willen doen?

Planetarium. Madurodam. Fort nite spelen en daar gezonde voeding aan koppelen. (winst is iets lekkers en verlies is iets gezonds...)

Groep 7 en 8: Romee

	<i>Gezonde lunch</i>	<i>Inflora 1</i>	<i>MadScience</i>	<i>Inflora 2</i>	<i>Inflora 3</i>	<i>Planetarium</i>	<i>Excursie: Nemo</i>	<i>.....</i>
								
								
								
								

- Wat vond je het leukst?
Nemo
- Wat vond je het minst leuk?

Go spaces.
- Wat heb je geleerd?

Hoe waterstof ontstaat.
- Waar was je heel goed in?
- De brug bouwen in nemo.
- Wat zou je nog eens willen doen?

Professor M. In de volgende ronde Tijd voor Toekomst meer sporten (voetbal). Zou het ook heel leuk vinden om samen voetbal te kijken met de klas of om een voetbalwedstrijd te bezoeken. Meer kipfilet bij de lunch.

Groep 7 en 8: Nazari

	Gezonde lunch	Inflora 1	MadScience	Inflora 2	Inflora 3	Planetarium	Excursie: Nemo	.....
								
								
								
								

- Wat vond je het leukst?

Nemo excursie

- Wat vond je het minst leuk?

Inflora

- Wat heb je geleerd?

Over planeten, gassen en wetenschap

- Waar was je heel goed in?

Planetarium.

- Wat zou je nog eens willen doen?

Excursie nemo. Ik zou meer theater willen doen. Toneel spelen vind ik heel leuk

Teamoverleggen

Houwingaham teamoverleg online in MS Teams deel a

27 januari 2022

Aanwezig: Sander, Anja, Janet, Klaas, Sharon, Bertus, Anouk, Maurice, Nikki

- Gezamenlijk opening (Nikki)

Wat hebben we/jullie tot nu toe bereikt? (diverse pilotweken, allemaal ten tijden van corona, al heel wat verrijkte schooldagen mogen bieden aan jullie kinderen, een voorbeeld waar vele startende tvt scholen iets aan hebben)

Doelen: Kinderen op Houwingaham de kansen geven om in aanraking te komen met dingen die ze normaal gesproken niet zouden zien of doen. Het laten ontdekken van wat de wereld te bieden heeft. Interesse wekken, talenten ontdekken en ontwikkelen.

Doelen zoals ze in het begin zijn geformuleerd:

- Kunnen worden wat je wilt
- Horizon verbreden
- Voor iedereen

Werken toe naar een steeds meer structurele vorm van een verrijkte schooldag. Uittesten wat er dan werkt voor jullie en wat niet. Ook met het oog op dat Maurice en ik er uiteindelijk niet meer zullen zijn.

Plan voor 2021-2022 toelichten: (Maurice?)

Blok 1: is geweest

Blok 2: Theater (schooltoneelstuk), weerbaarheid en mindfulness (voor groep 7 en 8), (school breed landen project). Uitgesteld, streven om te starten is..

Blok 3: 2 maart tm 1 april

Blok 4: 1 april tm 13 april

Streven naar een structuur, ieder jaar op hetzelfde moment eenzelfde thema aanbieden voor iedere groep op de juiste moeilijkheid. Ontwikkelen van pakketten. Bv. pakket wetenschap en techniek, per groep.

Streep door het starten in februari. Streven is nu maart. Het schuift op. 2 maart starten met landenproject. Invulling ligt er voor een deel, voor een deel ook nog open. Kijken naar wat er wel kan: bewegingsonderwijs, erop uit gaan (is commentaar op gekomen van ouders, dus wel aandachtspunt).

- In 3 groepen uiteen met gespreksleiders Maurice, Sander en Nikki

Bespreekpunten:

- Doelen die zijn geformuleerd, kan je je daarin vinden? Heb je aanvullingen? Wat vind jij belangrijk voor de kinderen op Houwingaham?
- **Rode draad van de doelen blijven benoemen in (team)overleggen. Scherp op blijven**
- **“Zijn wie je bent” toevoegen aan de doelen**
- *Korte termijn:* Inhoud van blok(ken) bespreken. Wat spreekt je aan? Wat mis je?
Verlenging eventueel mogelijk (2-3 weken)
Weerbaarheid
Natuureducatie

Buitenactiviteiten

Stopmotion filmpjes maken. Twijfel of dit met of ook zonder aanbieder te realiseren valt

Uitwisseling van kinderen en een casus/probleem centraal stellen waar ze een product voor ontwikkelen met elkaar als klas.

- Organisatorische kant van de verrijkte schooldag. Wat zijn volgens jou aandachtspunten?

Weerbaarheid onder schooltijd mogelijk. Is te verantwoorden.

Onder schooltijd verrijkte schooldag aanbieden heeft voor sommigen voorkeur

(Sharon). Anderen (Sander en Klaas) zien dit niet zitten ivm het reguliere

onderwijs. Sharon ziet kansen in de "laatste halfuurtjes" waarin kinderen vaak op dit moment zelf mogen kiezen. Het kunnen verweven in de schooldag is een wens.

- Algemene aandachtspunten?
Bovenbouw arbeidsmarktperspectief (beroep oriëntatie)
- Wat kan je in de tussentijd doen aan TvT activiteiten (op het moment dat er geen blok draait, er geen aanbieders zijn, wat kan/is er dan mogelijk in het verrijken van de schooldag? Tijdens schooltijden)
Goed over nadenken, telkens weer
- *Lange termijn:* waar staat Houwingaham over ... jaar wat jou betreft? Wat is er dan veranderd? En wat is er voor nodig om daar te komen? Wat is jouw rol daar in?

Tijd voor Toekomst ook onder schooltijd. Rol van de docenten is dan vooral nog kwaliteitsbewaking. Aan de hand van draaiboeken en jaarplannen kunnen we zelfstandig draaien.

- Gezamenlijk, terugkoppeling per groep

- Gezamenlijk opening (Nikki)

Wat hebben we/jullie tot nu toe bereikt? (diverse pilotweken, allemaal ten tijden van corona, al heel wat verrijkte schooldagen mogen bieden aan jullie kinderen, een voorbeeld waar vele startende tvt scholen iets aan hebben)

Doelen: Kinderen op Houwingaham de kansen geven om in aanraking te komen met dingen die ze normaal gesproken niet zouden zien of doen. Het laten ontdekken van wat de wereld te bieden heeft. Interesse wekken, talenten ontdekken en ontwikkelen.

Doelen zoals ze in het begin zijn geformuleerd:

- Kunnen worden wat je wilt
- Horizon verbreden
- Voor iedereen

Werken toe naar een steeds meer structurele vorm van een verrijkte schooldag. Uittesten wat er dan werkt voor jullie en wat niet. Ook met het oog op dat Maurice en ik er uiteindelijk niet meer zullen zijn.

Plan voor 2021-2022 toelichten: (Maurice?)

Blok 1: is geweest, wetenschap en techniek

Blok 2: Theater (schooltoneelstuk), weerbaarheid en mindfulness (voor groep 7 en 8), (school breed landen project). Uitgesteld.

Blok 3: 2 maart tm 1 april

Blok 4: 1 april tm 13 april

Streven naar een structuur, ieder jaar op hetzelfde moment eenzelfde thema aanbieden voor iedere groep op de juiste moeilijkheid.

Ontwikkelen van pakketten. Bv. pakket wetenschap en techniek, per groep.

Streep door februari starten. Streven is nu maart. Het schuift op. 2 maart starten met landenproject. Invulling ligt er voor een deel, voor een deel ook nog open. Kijken naar wat er wel kan: bewegingsonderwijs, erop uit gaan (is commentaar op gekomen van ouders, dus wel aandachtspunt).

- In 3 groepen uiteen met gespreksleiders Maurice, Sander en Nikki

Bespreekpunten:

- Doelen die zijn geformuleerd, kan je je daarin vinden? Heb je aanvullingen? Wat vind jij belangrijk voor de kinderen op Houwingaham?

Je eigen talent ontdekken wordt onderschreven. Per blok aandacht aan besteden. Gevarieerd aanbod in de thema's en differentiatie in de activiteiten draagt hier aan bij. Aanbieders moeten het gedachtengoed van TvT en doelen van Houwingaham snappen en terugbrengen in de activiteiten. Ongelijk behandelen voor gelijke kansen.

Je wilt er graag bij zijn als leerkracht, balans tussen tijd voor toekomst interesse en je andere werkzaamheden is lastig. Je moet er dicht opzitten wil je zien en weten wat er gebeurt.

Je wilt ook op de hoogte zijn als een ouder ergens naar refereert wat heeft plaatsgevonden in de klas op het moment van tijd voor toekomst en je er niet bij was.

Rapportage formulier voor aanbieders wat zorgt voor een terugkoppeling naar leerkrachten. Wat viel je op? Per kind iets opschrijven. Werken met naambordjes. Positief insteken. Of steekproefsgewijs bij je groep langs gaan.

- *Korte termijn:* Inhoud van blok(ken) bespreken. Wat spreekt je aan? Wat mis je?

Geen aanvullingen.

- Organisatorische kant van de verrijkte schooldag. Wat zijn volgens jou aandachtspunten?

Slordigheid en viezigheid in de klas.

Probleem bij orde houden met de lunch.

- Algemene aandachtspunten?

Meer handen in de klas (wens)

- Wat kan je in de tussentijd doen aan TVT activiteiten (op het moment dat er geen blok draait, er geen aanbieders zijn, wat kan/is er dan mogelijk in het verrijken van de schooldag? Tijdens schooltijden)

Lange termijn: waar staat Houwingaham over 5 jaar wat jou betreft? Wat is er dan veranderd? En wat is er voor nodig om daar te komen? Wat is jouw rol daar in?

Uitsplitsing van de talenten, voor kinderen en ook voor de leerkrachten. Wie heeft waar een talent. Dat dit versterkt is.

Ik zie ons als team en school dit niet alleen draaien als inzet Maurice, Nikki en financiële middelen wegvallen.

Als je dit als school alleen wilt doen, dan is het niet met één school coördinator te realiseren.

Binnen het dorp willen we meer aanbod. Je hebt je talent ontdekt, namelijk dansen, maar er is nog steeds geen auto die je naar Winschoten kan brengen voor de dansles.

De verenigingen naar de school halen, het daar aanbieden. Paar dingen per jaar. Uitbreiden. Knelpunt/kans. Lokale kracht benutten.

- Gezamenlijk, terugkoppeling per groep

Werkgroepoverleg

Werkgroep bijeenkomst KC Houwingaham
Aanwezig: Linda, Andrea, Sander, Maurice en Nikki

9 maart 2022

- Terugblik

Doelen:

Kinderen op Houwingaham de kansen geven om in aanraking te komen met dingen die ze normaal gesproken niet zouden zien of doen. Het laten ontdekken van wat de wereld te bieden heeft. Interesse wekken, talenten ontdekken en ontwikkelen.

- Kunnen worden wat je wilt
- Horizon verbreden
- Voor iedereen
- "Zijn wie je bent".

Tijdlijn 2021-2022:

1^e blok in het najaar is geweest → wetenschap en techniek.

December, januari en februari kon niets vanwege Covid-19.

2^e huidige blok → schoolbreed landenproject 2 maart t/m 25 maart

- Pilot op dit moment

Hoe gaat het? Wat werkt er? En wat niet?

Geluid uit de bovenbouw (7 en 8): invaller was minder leuk. Had te maken met de wisseling van aanbod. Was iets anders beloofd. Op de andere dag waren ze vrij. Zij beginnen vandaag met het landenproject. Moesten lang wachten op eten dus vervelend.

Merken "verwende" houding. Als het deze kinderen niet boeit, laten ze dat merken en beïnvloeden ze elkaar. Suggestie om groep 7 en 8 splitsen. Doen we niet.

Groep 5 en 6: Les slavernij was heel erg lang op de vrijdagmiddag. Veel luisteren. Deze kinderen willen liever iets doen. Stenen vouwen (wolkenkrabbers) op de woensdag was heel leuk.

Groep 2 wel versierd met Japan.

Groep 3 en 4 verdeeld over Egbert.

Egbert is meer op z'n plek bij groep 5 en 6.

Veel verschillende en unieke aanbieders maakt dat coalitieondersteuner veel op school aanwezig moet zijn. Dat is lastig. Organisatie aandachtspunt waar binnenkort gesprekken over worden gevoerd.

Doen we met het huidige programma en aanbod recht aan de doelen?

Dat het koken is gelukt, is heel mooi. Dat was een lang gekoesterde wens van zowel school als ouders.

De wereld ontdekken zit in dit programma in de breedste zin van het woord.

Uitwisseling tussen de klassen is nog het verkennen waard. Mogelijk iets met een afsluiting. Wel er kortdag.

In ieder geval mogen we er weer over na gaan denken hoe ouders meer te betrekken. Eerder kon dit niet vanwege Covid. Gelukkig is er nu meer mogelijk. Deze kans benutten.

Beeldmateriaal maken van alles wat er wordt gemaakt en gedaan is aandachtspunt voor volgend jaar.

- Gezonde lunch (Kim)

Kim is afwezig.

- Vooruitblik

Volgende blok → 1 april tm 13 april

Wat willen we doen? Schooltoneelstuk? Andere wensen?

Landenproject was alternatief voor schooltoneelstuk over geschiedenis Bad Nieuweschans.

Groepen doorschuiven omdat groep 8 er volgend jaar niet meer is. Groep 2/3, groep 4/5, groep 6/7
Groep 8 weerbaarheid.

Meivakantie is vanaf 25 april dus dit betekent dat er 4 momenten van Tijd voor Toekomst zijn in dit blok. Goede vrijdag op 15 april valt af.

Waar willen we nog mee oefenen dit jaar? Of uitproberen?

- Met elkaar komen tot een structuur van blokken voor komend jaar.
  - Met collega's (leerkrachten) in gesprek hoe nog meer aandacht kan zijn voor Tijd voor Toekomst tijdens reguliere lessen.
  - Ontzorgen van de leerkrachten en tijd voor toekomst, laten weten dat er mogelijkheden zijn bijv in de vorm van (gast)lessen die beschikbaar kunnen worden gemaakt op een bepaald thema wat de leerkracht behandelt op dat moment in de klas.
  - Moestuin is in ontwikkeling
- Afsluiting

Groep 3 en 4

	Gezonde lunch	Klas versieren	Voedingsles			
						
						
						
						

Land: Italië

Hebben 4x aanbod Tijd voor Toekomst gehad ivm 1x uitvallen, margedag en het feit dat het 3 weken waren.

Wat vond je het leukst? Het koken en het knutselen

Wat vond je het minst leuk? Het eten, de pastasalade was niet heel lekker.

Wat heb je geleerd? Dingen gemaakt met het koken.

Waar was je heel goed in? -

Wat zou je nog eens willen doen? Koken en dan zou ik graag hetzelfde willen maken

Groep 5 en 6

	<i>Gezonde lunch</i>	<i>Klas versieren</i>	<i>Slavernij</i>	<i>Voedingsles</i>	<i>Country linedance</i>	<i>Basketbal</i>		
								
								
								
								

Land: Amerika. Wilden graag de stad New York dus daarom gekozen voor Amerika.

Wat vond je het leukst? Het koken en het opeten. Basketbal was ook leuk.

Wat vond je het minst leuk? Lustte niet altijd alles bij het eten.

Wat heb je geleerd? We zijn meer te weten gekomen over Amerika, wat typisch Amerikaans is zoals de milkshakes en we weten nu veel meer over de slavernij vroeger.

Waar was je heel goed in? -

Wat zou je nog eens willen doen? -

Groep 7 en 8

	Gezonde lunch	Muziekles	Voedingsles	Griekse dans	Griekse goden	Griekse tragedie	Olympische Spelen	Mindfulness
								
								
								
								

Land: Griekenland

Wat vond je het leukst? Griekse tragedie, was heel boeiend en de aanbieder deed het heel erg goed. Bracht het op een leuke maar duidelijke manier.

Wat vond je het minst leuk? Muziekles. En gezonde lunch was heel druk. Dit ligt aan de kinderen zelf geven ze aan. Er wordt bijvoorbeeld met appels gegooid. Er is geen fatsoen. Dit bederft het plezier voor andere kinderen. Gesproken over oplossingen: kinderen de gang op sturen, strenger optreden, apart zitten ipv gezamenlijk lunchen. Regels voor het beleg wordt ook mee gesjoemeld, hoe te voorkomen? Broodjes van tevoren smeren? Willen de kinderen wel, maar past niet bij groep 7/8 gedrag.

Mindfulness: Duurt te lang geeft Sander aan. Carola (aangebieder) doet het wel heel goed en heeft begrip voor de kinderen die het lastig vinden. Maar voor deze populatie is dit aanbod niet heel passend.

Wat heb je geleerd? "Dat ze de olympische spelen naakt deden"

Waar was je heel goed in? Tragedie

Wat zou je nog eens willen doen? Tragedie

Wensen voor een volgend blok tijd voor toekomst:

- Sporten
  - Turnen
  - Dansen
  - Zwemmen
- Iets met je handen doen
  - Tekenen
  - Knutselen
- Leren programmeren
  - Codes schrijven
  - Photoshop
  - Technologische dingen leren
  - Robot maken, robot besturen
- Proefjes doen
  - Bv. Olifanten tandpasta maken
  - Dingen leren over chemische stoffen
  - Dingen onderzoeken
- Gekke dingen
  - Spring paradijs, jumpxl
  - Ergens blijven slapen
  - Waterpark, tropica

Tijdelijnevaluatie

Werkgroep Houwingaham

20 april 2022

Aanwezig: Anja, Sander, Linda, Anouk, Laila, Nikki

Afwezig: Maurice

Doelen:

Kinderen op Houwingaham de kansen geven om in aanraking te komen met dingen die ze normaal gesproken niet zouden zien of doen. Het laten ontdekken van wat de wereld te bieden heeft.

Interesse wekken, talenten ontdekken en ontwikkelen.

- Kunnen worden wat je wilt
- Horizon verbreden
- Voor iedereen
- "Zijn wie je bent".

Tijdelijn 2021-2022:

1^e blok najaar 2021 → wetenschap en techniek (27-10 tm 19-11)

December, januari en februari kon niets vanwege Covid.

2^e blok maart 2022 → schoolbreed landenproject (2-3 tm 25-3)

3^e blok april 2022 → Overig: Groep 2/3, groep 4/5, groep 6/7

Groep 8 weerbaarheid. Er zijn 4 momenten van Tijd voor Toekomst in dit blok.

Belangrijke bespreekpunten

Lunch: Wat werkt er? Wat werkt er niet?

Aanbieders: kind en voeding, sv drieborg,

Er is veel afgezegd, niet doorgegaan, wat is er wel gebeurd?

Evaluatie punten uit de tijdelijnevaluatie:

- Studenten de lunch laten voorbereiden en het opnemen in het Tijd voor Toekomst programma als in dat groepen afwisselend van elkaar uitgebreid voedingsles krijgen van studenten waarin ze dingen koken of proeven.
- Ouders werden tijdens deze Tijd voor Toekomst blokken niet betrokken bij bereiden lunch
- Er is meer begeleiding nodig tijdens de gezonde lunch om orde te houden. Studenten voeding en diëtetik zijn niet gewend voor de klas te staan. Hoe kunnen we wel hun expertise benutten?
- Studenten voeding en diëtetik vonden het leuk maar vonden dat er weinig tijd over bleef om hun expertise kwijt te kunnen. Het ging alleen om het verzorgen/aanbieden van de lunch
- Kind en voeding en organisatie gezonde lunch studenten was niet 1 geheel of op elkaar afgestemd
- Hygiëne bij de gezonde lunch zorgt soms voor een drempel voor kinderen om dingen te pakken/ te eten.
- Studenten Voeding en Diëtetik inzetten om dingen te laten proeven, dingen te maken
- PM'ers vorig jaar zorgden voor orde en rust, continuïteit en dezelfde gezichten helpt. Hier zouden we graag naar terug willen
- Andere mensen met de kinderen laten eten
- Suggestie om kinderen uit groep 5 tm groep 8 mee te laten helpen in het verzorgen van de lunch. Kunnen ze goed en vinden ze leuk. Kans!

- De groepen structuur pakte niet uit zoals vooraf bedacht (gr 2/3 gr 4/5 gr 6/7)
- Als school coördinator ben je de boodschapper en dat is niet altijd fijn als je slecht nieuws brengt
- Opkomst van onderbouw is groot
- Kinderen nemen om wisselende redenen soms niet deel aan tijd voor toekomst
- Het was geen aaneengesloten programma, losse flodders
- De laatste twee weken zijn als rommelig ervaren
- Het was onduidelijk voor kinderen maar ook voor ouders
- Er waren 2 tijd voor toekomst momenten voor iedere groep in de laatste twee weken
- Communicatie werd goed opgepakt door Sander (open en transparant) richting ouders, leerkrachten
- Last minute afzeggingen van aanbieders waardoor aanbod niet doorging
- Programma was niet tijdig rond (door uiteenlopende redenen)
- Structuur + ritme van een aantal weken aanbod blijft heel belangrijk
- Kinderen vonden het aanbod bij SV drieborg heel leuk. Aanbieders waren goed voorbereid en zeer flexibel
- Communicatie van school naar ouders verliep niet altijd goed
- SKSG buitenschoolse thema's mogelijk ter inspiratie voor de structurele fase op Houwingaham
- Wens: jaarplanning maken geeft rust. Hier na de meivakantie mee starten
- Terugkom dag voor ouders organiseren (anouk) over wat er precies is gedaan en geleerd mbt de gezonde lunch. Dit organiseren eind mei.

Vervolg

- Tijd voor Toekomst volgend jaar; Hoe? Wens: met elkaar komen tot een structuur van blokken voor komend jaar.
- Met collega's (leerkrachten) in gesprek hoe nog meer aandacht kan zijn voor Tijd voor Toekomst tijdens reguliere lessen.
- Ontzorgen van de leerkrachten en tijd voor toekomst, laten weten dat er mogelijkheden zijn bijv in de vorm van (gast)lessen die beschikbaar kunnen worden gemaakt op een bepaald thema wat de leerkracht behandelt op dat moment in de klas.
- Wat wil je in reguliere leerlijnen? En in Tijd voor Toekomst leerlijnen? Daar de verrijking in zoeken. Structurele inbedding. Talentlijnen? We verdiepen ons bijv in een stuk wetenschap los van de activiteiten in een paar weken. Verdiepingsslag: toneelstuk kan een uitkomst zijn maar hoe kleed je het dan zo in dat er structureel wordt geleerd en dat je het volgende jaar weer kan doen?
- In gesprek met leerkrachten, deze stap weer maken. Per leerjaar een schets maken.
- Als je de groepen houdt zoals je het nu hebt, zijn er twee lijnen gewenst. Dat je die per jaar omwisselt. 2 lijnen voor 3 en 4, 2 lijnen voor 5 en 6 en 2 lijnen voor 7 en 8
- Structuur vasthouden, met duidelijk ritme is heel belangrijk
- Weerbaarheid, onder schooltijd, ook erg van belang
- Ouderbetrokkenheid meer benutten
- Vervolgafspraken met team is 31 mei.

Planvorming structurele verrijkte schooldag

KC Houwingaham

31 mei 2022

Aanwezig: Anja, Sander, Sharon, Truida, Ellen, Klaas, Suzanne, Sanne, Nikki

Introductie: Waar komen we vandaan, zijn we nu, gaan we naar toe?

Aan de hand van poster Tijd voor Toekomst en uitgeprinte tijdlijn + foto's + overzicht pilots.

We zijn nu 2 jaar onderweg.

Hoe kunnen we Tijd voor Toekomst structureel inbedden op Houwingaham?

Dat is de vraag die binnen de werkgroep leefde naar aanleiding van vorige evaluatie.

Doel is dat Tijd voor Toekomst meer wordt geïntegreerd in wat er al gebeurt in school. Dat er op meerdere manieren wordt geleerd (door te doen bijv.) en dit maken de Tijd voor Toekomst middagen mogelijk. Hoe zorgen we voor de verrijking? Nóg meer dan dat we nu al proberen. Nu kiezen we een thema, zoeken daar geschikt aanbod bij en dat is het. Mooi zou zijn als we een aanbieder zoeken die doorgaat op wat er in die periode in de klas gebeurt. Voorbeeld: grieken en romeinen in het kader van geschiedenis.

Je werkt vanuit een opvolging van activiteiten op een bepaald thema voor een specifiek vak. Hoe kan je dat spelenderwijs/leuk/praktisch aanbieden?

Hoe?

- Individueel een a3 papier
- Kies 3 vakken die in een schooljaar bij jou in de klas aan bod komen (cultuur, natuur en techniek, biologie/gezondheid)
- Kijk naar de thema's binnen dit vak/leerlijn en denk aan de verbinding met tijd voor toekomst:
  - Waar kunnen kinderen nieuw talent ontdekken in relatie tot een thema?
  - Wat doe je al op dit thema? En wat zou je nog meer willen doen?

Ideeën algemeen:

- Het hoeft niet altijd aan te sluiten op dat moment bij wat je aanbiedt in de schooldag. Moet geen keurslijf worden
- Het met handen laten beleven van de lesstof. Vooral laten ervaren
- Tijd voor Toekomst perioden volgend jaar:
  - o Sept okt nov (tot sint maarten)
  - o Na sinterklaas verder, wens vanaf feb tot meivakantie (jan niet ivm citotoetsen)
- Schooltijden veranderen krijgen we het er niet door
Groepverdeling: Voor volgend jaar groep 1 niet mee doen (vinden ouders nog steeds jammer) groep 2 en 3 + groep 4 5 6 + groep 7 en 8
- Inbedden in eigen les gaat Suzanne te ver. Suzanne wist niet afgelopen jaar niet altijd wat er in de verrijkte schoolmiddag is gebeurt en daardoor lastig om er op terug te komen. Anderen benadrukken dat dat jammer is en dat het fijn is als er helderheid is over wat er in de middagen gebeurt. Op die manier creëer je ook integratie.
- [TULE inhouden & activiteiten - SLO](#) kerndoelen
- Wereldoriënterende vakken → cultuur, natuur en techniek, biologie/gezondheid
- Themakist/materiaal wat er toe doet wat blijvend in de school is. Verhalen, opdrachten, als leerkracht een les omheen kan bouwen.
- Techniektorens aanschaffen. Er is ook weinig materiaal beschikbaar. Muziekkist.
- Rots en water moet onder schooltijd zegt Anja (alle kinderen bereiken) is sociaal emotionele ontwikkeling, zelfvertrouwen, geloof/levensbeschouwing
- Suzanne geeft alle thema's wel te kunnen verbinden met haar combiklas. Als voorbeeld gezonde voeding, daar kan je altijd op terugkomen. Geeft aan een overvol programma te hebben.

Ideeën team:

Groep 2 en 3: (Truida en Ellen)

mrt-april

Natuur: (in voorjaar)

Kinderboerderij → jonge dieren
Kriebelbeestjes
Moestuin

Cultuur/kunst: (jan, febr, mrt)

Thema kunst en zelf in te plannen
Museum → Groninger museum
Tentoonstelling
Molen

Biologie:

Koken (kan gecombineerd worden met natuur)
Gezond eten → kennis krijgen van smaken
Boerderij → melk, kaas

Schooltoneelstuk (okt, nov)

Rots en water

Muziek → zingen en muziekinstrument

Groep 4: (Sharon)

Sociale vaardigheden

Samenspel (sport)

Samenwerken

Rots en water

Zelfvertrouwen

Kennis over geloof/cultuur

Feesten/rituelen (iets doen voor een ander → hoe kun je helpen)

In de klas hebben we vreedzame school als methode. We gebruiken coöperatieve werkvormen. Aanvullend: thema kisten maken met materiaal, opdrachten, verhalen. Voorstellen theater (lessen, dansen, naar een voorstelling toewerken, muziek, zingen). Taalmethode voorstelling.

Groep 5,6,7 (Suzanne en Klaas)

- Techniek
Natuurkunde proefjes, klus klas, hoe wissel je een fietsband, hoe werkt een stroomkring
- Geloof/levensbeschouwing
- Moestuin/gezonde voeding
- Natuurkunde
- Geschiedenis/cultureel erfgoed/aardrijkskunde
- Kunst

Techniek:

- Bezoek aan klokkengieterij museum natuurlijk
- Gastles van iemand met een technisch beroep
- Les over duurzaamheid
- Dingen bouwen/uitvinden
- Onderzoekend en ontwerpend leren
- Proefjes in de klas
- Iets elektrisch bouwen/solderen? Bijv. een stroomkring of radio
- Project over grote uitvinders b.v. Leonardo Davinci
- Boomhut bouwen

Natuur- en scheikunde proefjes:

- Thematische stoffen
- Bezoek in een lab
- Wetenschapstentoonstelling, zoals in Amerika waar kinderen b.v. een werkende vulkaan laten zien

Levensbeschouwing:

- Lessen over Christendom/ Jodendom/ Islam / Boeddhisme / Hindoeïsme
- Daarbij ook spullen laten zien zoals de heilige boeken, kleding, attributen

- Bezoek aan de heiligdommen, b.v. bezoek aan de synagoge in Groningen. Chris van Wierst is een vriend van mij en die geeft hele leuke rondleidingen daar.
- Eten! Iemand die in de klas met de kinderen gerechten kookt met betrekking tot het geloof, b.v. Iftar gerechten of Kosher voedsel

Geschiedenis / cultureel erfgoed:

- Bezoek aan de Slag bij Heiligerlee museum natuurlijk
- Beleeftoute van Heiligerlee lopen. Dit is een wandeling door het bos waarbij de kinderen informatie krijgen over de slag die daar destijds heeft plaatsgevonden.
- Bezoek aan Bourtange
- Dat wat Janet aan het voorbereiden is met die map

Kunst:

- Dit kan je koppelen aan het bovengenoemde. Je kan er zo één geheel van maken.
- Schilderlessen van een kunstenaar
- Kunstles met gerecycled materiaal
- Bezoek aan een kunst museum
- Iets maken met een zeefdruk. Kinderen ontwerpen dan zelf iets.
- Etsen
- Kalligrafieren

Groep 8 (Sander)

- Geschiedenis combinatie met omgeving, cultureel erfgoed, aardrijkskunde
- Omgeving: bezoek aan vesting, musea, graansilo, BNS/slag bij Heiligerlee, wandeling Winschoten Joods verleden
Geschiedenis: steden en staten (combinatie zoeken met bommen berend, cultureel erfgoed)
- Natuur en techniek indien mogelijk icm methode. Gastlessen.
Gevaarlijke planten en mogelijk combineren met methode van school
- Rekenonderwijs omgaan/rekenen met geld, evt kijken/werken bij plaza of coop oid (loopbaan oriëntatie, arbeidsmarktperspectief)
- ICT verbreding/verdieping
- Muziek → rijdende popschool
- Kunst en cultuur → grafitti
- Levensbeschouwing → les over de godsdiensten + bezoeken

Vervolg:

- Uitwerken van de ideeën en komen tot een overzicht van thema's per groep (Nikki)
- Aanvullen ideeën door Sander en het concretiseren, in gesprek gaan met leerkrachten (wat wordt overal mee bedoelt)
- Verrijking aanbrengen voor iedere groep op verschillende thema's waardoor het meer geïntegreerd wordt in de schooldag.
- In gesprek met aanbieders